

Jandová Helena:

Formy budování lokální identity u novousedlíků obce Dolín

Práce Heleny Jandové je dobrým příkladem, jak ze snahy porozumět své osobní zkušenosti může vzniknout akademicky relevantní text. V sympaticky přemýšlivém a žánrově odlišném úvodu autorka reflektuje svoje pocity z přestěhování se na vesnici, aby pak tuto svou situaci dokázala představit ve světle teoretické literatury, na jejím základě vystavět přiměřený empirický výzkum a získaná data v rámci předvedené odborné diskuze zanalyzovat.

Oceňuji zvláště zvládnutí „řemesla“: Od přiměřeně vybrané literatury, o níž se autorka skutečně (nejen v teoretickém úvodu, ale i v průběhu výzkumu a závěrech) opírá, přes správně zúžený výzkumný cíl (které se s úzkostlivou precizností odráží v názvu) a metodologicky správně postavený výzkum až po formální náležitosti.

Vytknout lze v tomto ohledu spíše detaily.

V teoretické části, v níž se autorce velmi dobře daří vybrat a představit pro práci užitečné teoretické koncepty, cítím potřebu důkladnějšího zvážení dvou pasáží. Jednak bych se přimlouval za hlubší uchopení dějin po druhé světové válce, vlivu kolektivizace na současnou podobu vesnice. Jednak si nejsem jistý, zda autorka v kapitole o identitě vždy přesně rozumí citovaným textům. Co např. myslí Berger s Luckmannem větou: „Jedinec se identifikuje se společností, nejen s osobami“ (str. 15)?

V metodologické části čtenáře zarazí formulace: „Po analýze webových stránek obce jsem odhalila, že kdysi šlo o živou obec (...)“ (str. 19) Podobné informace by bylo lepší hledat v historických pramenech, naopak analýzou webových stránek by se např. mohlo přijít na to, kdo a k jakým účelům web administruje atd. Na str. 22 pak příliš nerozumím vysvětlení: „V empirické části občas uvádím četnost některých hodnocení, přestože si uvědomuji, že do kvalitativního výzkumu nepatří. Činím tak z důvodu, aby byl text transparentní (sic!).“ V hodnocení výzkumu mám pak pochybnosti o obou parafrázích z Brymana. Jak vypadalo ono dohlížení odborníka, že je vše „v souladu se sociální realitou“? Jak fungovalo – „mít na mysli nezaujatý postoj, abych dostála potvrditelnosti výzkumu.“ (str. 31)

Empirická část je přehledně strukturovaná a její výsledky zhodnocené v závěru. Čtenáře trochu znejišťuje samozřejmé autorčino určení Dolína jako vesnice, v protikladu s administrativním vymezením Dolína jako městské části. Zajímavá a možná málo vytěžená je pak postava a role předsedy občanského sdružení. Rozpoznání dvou sociálních sítí, které (patrně inspirována Kandertovým „Každodenním životem vesničanů středního Slovenska“) autorka zmiňuje jako dílčí výsledek, mi s ohledem na počet informátorů a absenci pohledu na vesnici jako celek přijde s Kandertovým pozorováním mimoběžné.

Z formálního hlediska autorka nesprávně odkazuje na Heřmanského e-learning, velmi dobré formulační schopnosti narušuje několikanásobné užití cizích a snad i zbytečných slov jako verbalizovat, interagovat atd.

Zmíněné výtky jsou z hlediska celku práce drobnými upozorněními, které nesnižují její kvalitu. Snad by se šlo autorky nad rámec textu zeptat na některé přesahy:

Cítila autorka někdy vzhledem k datům nedostatečnost teoretických rámců, s nimiž pracovala? Bylo ve zpětném pohledu např. užití Kandertovy zkušenosti ze slovenské vesnice kulturně adekvátní?

Autorka někdy mluví o vesničanech, někdy o venkovanech. Užívá v práci etické nebo emické hledisko?

Text považuji za výsledek systematické a pečlivé práce. Doporučuji ho k obhajobě a navrhuji hodnocení: **výborně**.

V Řevnicích dne 23. ledna 2013

Mgr. Ondřej Skripnik Ph.D.